

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000060

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України від 3.07.2025 р.
№962

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваненко Оксана Анатоліївна
2. Oksana Ivanenko

Кваліфікація: к.і.н., с.н.с., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6154-0444

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.02

Назва наукової спеціальності: Всесвітня історія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-03-2025

Спеціальність за освітою: історія

Місце роботи здобувача: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.235.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.09

Тема дисертації:

1. Інтеграція регіональних науково-освітніх осередків Наддніпрянської України до європейського інтелектуального простору (друга половина XIX – початок XX ст.)
2. Integration of regional scientific and educational centres of Dnipro Ukraine into the European intellectual space (second half of the nineteenth - early twentieth centuries)

Реферат:

1. У дисертації на тлі розвитку міжнародних відносин у Європі розв'язується проблема інтеграції регіональних науково-освітніх осередків Наддніпрянської України до європейського інтелектуального простору другої половини XIX – початку XX ст. крізь призму Київського навчального округу, що відіграв унікальну роль у процесах рецепції культурних феноменів європейської цивілізації на теренах Наддніпрянської України. Проаналізовано історіографію та джерельну базу дослідження, охарактеризовано методологію дослідження в контексті розв'язання визначеної наукової проблеми. Окреслено провідні тенденції європейських міжнародних відносин від «Весни народів» 1848-1849 рр. до початку Першої світової війни та розкрито їхнє відображення в громадському житті Наддніпрянської України (насамперед на прикладі Київської, Подільської і Волинської губерній). Розкрито специфіку розвитку співпраці Харківського, Київського, Новоросійського університетів із європейськими науково-освітніми центрами другої половини

XIX ст., і зокрема періоду модернізаційних суспільно-політичних реформ 60–70-х рр. XIX ст. Відтворено внесок університетів Наддніпрянської України в розвиток науково-освітніх відносин у Європі початку XX ст. на тлі науково-технічного прогресу й поглиблення інтеграційних процесів у європейському інтелектуальному просторі. Розкривається специфіка громадсько-культурної і просвітницької діяльності польської громади на теренах Київського навчального округу в умовах репресивної національної політики Російської імперії. З'ясовано значення освітньої діяльності євреїв як інструменту збереження іудейських релігійних традицій, моделей культурно-побутового життя євреїв і водночас – комунікації з оточуючим християнським соціальним середовищем. З'ясовуються особливості просвітницької діяльності як чинника національно-культурного життя грецької, чеської і німецької громад.

2. Against the background of the development of international relations in Europe, the dissertation examines the problem of integration of regional scientific and educational centres of Dnipro Ukraine into the European intellectual space during the second half of the nineteenth and early twentieth centuries through the prism of the Kyiv educational district, which played a unique role in the processes of reception of cultural phenomena of European civilisation in the territory of Dnipro Ukraine. The dissertation analyses the historiography and source base of the study, describes the research methodology in the context of solving the determined scientific problem. The author studies the leading trends in international relations in Europe from the “Spring of Nations” of 1848–1849 to the beginning of the First World War and highlights their impact on the socio-political life of Dnipro Ukraine (primarily on the example of Kyiv, Podillia and Volyn provinces). The specifics of the development of cooperation between Kharkiv, Kyiv, Novorossiia universities and European scientific and educational centres in the second half of the nineteenth century, and in particular during the period of modernising socio-political reforms of the 60s and 70s of the nineteenth century, are investigated. The contribution of the universities of Dnipro Ukraine to the development of scientific and educational relations in Europe in the early twentieth century against the background of scientific and technological progress and deepening integration processes in the European intellectual space is researched. It highlights the specifics of the socio-cultural and educational activities of the Polish community in the Kyiv educational district in the conditions of the repressive national policy of the Russian Empire. The dissertation examines the significance of Jewish educational activity as a tool for preserving Jewish religious traditions, models of Jewish cultural and everyday life, and at the same time for communicating with the surrounding Christian social environment. The features of educational activities as a factor in the national and cultural development of Greek, Czech and German communities are studied.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Іваненко О. Інтеграція регіональних науково-освітніх осередків Наддніпрянської України до європейського інтелектуального простору (друга половина XIX – початок XX ст.). Відп. ред. С. Віднянський. Київ: Інститут історії України НАН України, 2024. 555 с.
- 2. Іваненко О. Університети України в міжнародних наукових зв'язках Російської імперії (друга половина XIX – початок XX ст.). Відп. ред. С. Віднянський. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. 375 с.
- 3. Іваненко О. Культурно-освітнє життя етнічних меншин Наддніпрянської України: на прикладі Київського навчального округу (друга половина XIX – початок XX ст.). Відп. ред. С. Віднянський. Київ: Інститут історії України НАН України, 2021. 280 с.

- 4. Віднянський С., Іваненко О. Українсько-слов'янські зв'язки в контексті культурно-цивілізаційного розвитку слов'янських народів другої половини XIX – початку XX ст. Україна в історії Європи XIX – початку XX ст.: історичні нариси: монографія. За ред. чл.-кор. НАН України С.В. Віднянського. Київ, 2020. С.84-135.
- 5. Іваненко О. Наддніпрянська Україна в європейському культурно-освітньому та науковому просторі другої половини XIX – початку XX ст. Україна в історії Європи XIX – початку XX ст.: історичні нариси: монографія. За ред. чл.-кор. НАН України С.В. Віднянського. Київ, 2020. С.181-228.
- 6. Обличчям до Європи: Наддніпрянська Україна в європейських науково-освітніх відносинах (друга половина XIX – початок XX ст.). Збірник документів і матеріалів. С.В. Віднянський (відп. ред.), О.А. Іваненко (упорядник). Київ: Інститут історії України НАН України, 2018. 430 с.
- 7. Іваненко О. Співробітництво Університету Св. Володимира з науково-освітніми центрами Франції в галузі гуманітарних наук (друга пол. XIX – поч. XX ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2007. Вип.16. С.121-129.
- 8. Іваненко О. Українсько-французькі взаємини у сфері науки та освіти другої половини XIX – початку XX ст. Український історичний журнал. 2008. №4. С.148-161.
- 9. Іваненко О. Внесок Університету Св. Володимира у розвиток міжслов'янських культурних зв'язків (друга половина XIX – початок XX ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2010. Вип.19. С.33-46.
- 10. Іваненко О. Міжнародні зв'язки Університету Св. Володимира (60-ті рр. XIX ст.). Український історичний журнал. 2011. №1. С.52-70.
- 11. Іваненко О. Закордонні відрядження вчених Університету Св. Володимира у 1890-х рр. Гуржіївські історичні читання. 2011. Вип.4. С.161-163.
- 12. Іваненко О. Університет Св. Володимира у міжнародних наукових зв'язках (70-80-ті роки XIX ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2011. Вип.20. С.164-182.
- 13. Іваненко О. Міжнародна співпраця вчених Університету Св. Володимира (1900-1914 рр.). Український історичний журнал. 2012. №4. С.74-92.
- 14. Іваненко О. Міжнародні зв'язки Харківського університету на початку XX ст. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2012. Вип.21. С.127-144.
- 15. Іваненко О. Зв'язки вчених Новоросійського університету із зарубіжними науковими центрами (друга половина XIX – початок XX ст.). Український історичний журнал. 2013. №4. С.112-135.
- 16. Іваненко О. Культурно-освітня діяльність чеської громади в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2013. Вип.22. С.31-51.
- 17. Іваненко О. Культурно-освітній розвиток греків на теренах Київського навчального округу (XIX – початок XX ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2014. Вип.23. С.50-66.
- 18. Іваненко О. Німці в культурно-освітньому просторі Наддніпрянської України (друга половина XIX – початок XX ст.). Український історичний журнал. 2014. №4. С.109-127.
- 19. Іваненко О. Просвітницька діяльність поляків у Київській губернії на початку XX ст. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2016. Вип.25. С.166-185.
- 20. Іваненко О. Культурно-освітнє життя євреїв на теренах Київської губернії у 1860-х – 1870-х рр. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2017. Вип.26. С.225-247. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2017.26.225>
- 21. Іваненко О. Єврейське шкільництво на теренах Київського навчального округу (80-90-ті рр. XIX ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2018. Вип.27. С.186-208. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2018.27.186>
- 22. Іваненко О. Роль міжнародних зв'язків університетів у становленні академічної науки в Україні на початку XX ст. Український історичний журнал. 2018. №6. С.33-52. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2018.06.033> Web of Science.

- 23. Іваненко О. Єврейська громада та розвиток освіти в Київському навчальному окрузі на початку ХХ ст. Міжнародні наукові зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2019. Вип. 28. С.45-89. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2019.28.045>
- 24. Іваненко О. Історіографія проблеми освітньої діяльності євреїв у Наддніпрянській Україні (XIX – початок ХХ ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2020. Вип.29. С.248-272. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2020.29.273>
- 25. Ivanenko O. Public Resistance in the National Liberation Movement of Poles in Right-Bank Ukraine in the First Half of the 1860s (From the Central State Historical Archive of Ukraine, Kyiv). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2021. Вип.30. С.389-404. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2021.30.389>
- 26. Ivanenko O. Public Life of Poles Through the Prism of Surveillance by Repressive Structures of the South-Western Region of the Russian Empire on the Eve of the First World War. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2022. Вип.31. С.95-111. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2022.31.095>
- 27. Ivanenko O. The Role of Universities in Modernisation Processes against the Background of Attemptations of Social and Political Transformations in the Russian Empire (60s-70s of the XIX Century). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2023. Вип.32. С.106-123. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2023.32.106>
- 28. Іваненко О. Вияви антиурядових настроїв на теренах Київського військового, Подільського й Волинського генерал-губернаторства в період Східної (Кримської) війни 1853-1856 рр. Східний світ. 2023. №4. С.19-29. DOI: <https://doi.org/10.15407/orientw2023.04.019> Scopus, Web of Science.
- 29. Іваненко О. «Весна народів» 1848-1849 рр. і її відображення в документальній спадщині Наддніпрянської України (за архівними матеріалами Київської, Подільської і Волинської губерній). Рукописна та книжкова спадщина України. 2024, № 1 (32). С.136-154. DOI: <https://doi.org/10.15407/rksu.32.135> Scopus, Web of Science.
- 30. Іваненко О. Відгомін Рісорджименто на теренах Південно-Західного краю упродовж 1860-х рр. у контексті розвитку міжнародних відносин у Європі. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2024. Вип.33. С.109-125. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2024.33.109>
- 31. Іваненко О. Відлуння національно-визвольних рухів на Балканах періоду Східної кризи 1870-х рр. у громадському житті на теренах Київського генерал-губернаторства. Український історичний журнал. 2024. №6. С.81-98. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.06.081> Web of Science.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0109U002366 0112U000371 0115U002133 0117U000050 0120U100404 0122U201430

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Троян Сергій Станіславович
2. Serhii Troian

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3053-6530**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"**Код за ЄДРПОУ:** 45853942**Місцезнаходження:** просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Машевський Олег Петрович
2. Oleh Mashevskiy

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5251-2089**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бевзюк Євгеній Володимирович
2. Yevhen Bevzyuk

Кваліфікація: д. і. н., доц., 07.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0191-7905**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Смолій Валерій Андрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Смолій Валерій Андрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Іваненко Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна